

กิจกรรมที่ 6 เรื่องกล้วย ๆ

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้เด็ก ๆ เห็นคุณค่าทรัพยากรที่มีประโยชน์ที่อยู่ในชุมชน ผ่านการเรียนรู้จากต้นกล้วย
  2. เพื่อให้เด็ก ๆ ได้รู้จักถึงการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของต้นกล้วย
  3. เพื่อให้เด็ก ๆ ได้ฝึกทำของเล่นจากต้นกล้วย

- ความเชื่อมโยง Life Skills**
- Wise Use of Resource (การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า)
  - Learning to Learn (เรียนรู้ว่าเราจะต้องเรียนรู้อยู่เสมอ)
  - Healthy Lifestyle Choices (การมีทางเลือกในวิถีสุขภาพ)

กลุ่มเป้าหมาย เด็ก ๆ เยาวชนในชุมชน ครั้งละ 5-10 คน

- การเตรียมการ**
- เตรียมขนมที่ทำจากกล้วยมาให้เด็ก ๆ รับประทานในระหว่างการทำกิจกรรม
  - เตรียมก้านกล้วย (ตามจำนวนเด็ก) และอุปกรณ์ผลิตของเล่นจากก้านกล้วย

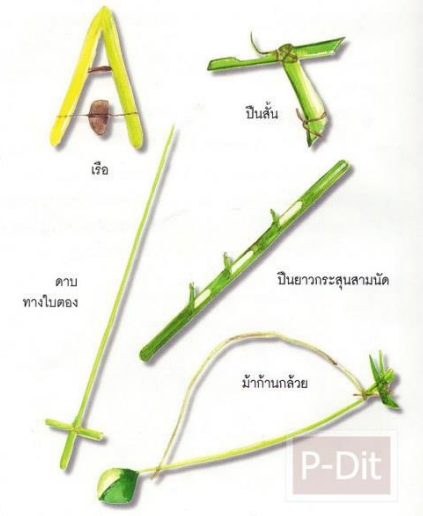
ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง

อุปกรณ์ ฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี ขนมจากกล้วย รูปต้นกล้วย
เอกสารวิธีการทำม้าก้านกล้วย ปืนก้านกล้วย (สำหรับผู้นำกิจกรรม) ก้านกล้วย เชือกฟาง มีด

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
เตรียมความพร้อม	เพื่อให้เด็ก ๆ มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ ทั้งกายและใจ	1. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ เตรียมความพร้อมโดยการเล่นสันหนากการง่าย ๆ เช่น การแนะนำตัว โดยให้แต่ละคนแนะนำตัวพร้อมทั้งทำท่าทางประจำตัว หรือ กิจกรรมชวนเด็ก ๆ ร้องเพลงประกอบท่าทางต่าง ๆ (สามารถเปิดดูได้จาก youtube)	
ทบทวนชวนคิด	เพื่อให้เด็ก ๆ ได้เกิดการทบทวนมองเห็นประโยชน์จากกล้วยที่ทำได้หลากหลาย โดยเริ่มจากเรื่องขนม	2. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ นั่งล้อมวง คุยด้วยคำถามดังนี้ <u>“เด็ก ๆ รู้จักกล้วยอะไรบ้าง”</u> <u>“เด็ก ๆ ช่วยกันคิดว่าขนมที่ทำมาจากกล้วยมีอะไรบ้าง ”</u> โดยให้เด็ก ๆ ยกมือขึ้นตอบทีละคน หรือจะใช้เรียงลำดับกันไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคนก็ได้ (อาจจะชวนเล่นเกมความเร็ว โดยให้เด็กตอบทีละคน ถ้าใครตอบช้าจะแพ้ ผู้แพ้ต้องเต้นรอบวง) 3. ผู้นำกิจกรรม จดบันทึกสิ่งที่เด็ก ๆ ตอบ ลงไปในฟลิปชาร์ต 4. ผู้นำกิจกรรมอ่านทวนรายชื่อขนมให้เด็ก ๆ ได้ฟังอีกครั้งเพื่อให้เด็ก ๆ เห็นว่าขนมที่ทำมาจากกล้วยมีหลากหลายอย่าง (กล้วยปั่น เค้กกล้วยหอม กล้วยทอด ขนมกล้วย กล้วยเชื่อม กล้วยบวชชี ข้าวต้มมัด ข้าวเหนียวปั้น กล้วยตาก กล้วยฉาบ กล้วยกวน ฯลฯ) พร้อมสรุปให้เด็กเห็นว่า ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากกล้วยมีหลากหลาย แล้วนำขนมที่ทำจากกล้วยมาให้เด็ก ๆ ได้รับประทาน	ฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี ขนมจากกล้วย
เรื่องกล้วย ๆ 20 นาที	เพื่อให้เด็ก ๆ ได้รู้จักการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของต้นกล้วย	5. ผู้นำกิจกรรมนำภาพส่วนประกอบของต้นกล้วย ให้เด็กดู แล้วชวนเด็ก ๆ คุยว่านอกจากผลกล้วยที่เอามาทำขนมแล้ว ส่วนอื่น ๆ ของต้นกล้วยมีประโยชน์อย่างไรบ้าง	ฟลิปชาร์ต ปากกา รูปส่วนประกอบต่างๆ ของต้นกล้วย

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
		<ul style="list-style-type: none"> - ใบกล้วยเราเอามาทำอะไรได้บ้าง - หัวปลี เอามาทำอาหารอะไรได้บ้าง - ลำต้น เอามาทำอะไรได้บ้าง - รากและลำต้น มีประโยชน์อย่างไร - ก้านกล้วย เอามาทำอะไรได้บ้าง <p>6 ผู้นำกิจกรรม จัดบันทึกสิ่งที่เด็ก ๆ ตอบ ลงไปในฟิลิปชาร์ต โดยทำเป็นผังภาพ พร้อมสรุปประโยชน์ของต้นกล้วย ในแต่ละส่วนให้เด็ก ๆ ฟังอีกครั้งถึงประโยชน์จากต้นกล้วย</p> <div data-bbox="835 737 1335 1105" data-label="Diagram"> <pre> graph TD A(กล้วย) --- B(หัวปลี) A --- C(ลำต้น) A --- D(ก้านกล้วย) A --- E(ราก) A --- F(ใบ) </pre> </div> <ul style="list-style-type: none"> - รากและลำต้น สามารถนำมาต้มช่วยดับกระหาย หรือนำลำต้นมาทำสมุนไพรรแผนโบราณ - กาบกล้วย นำมาทำเส้นใย ทำเชือกทอผ้า ทำอาหารให้สัตว์ - หยวกกล้วย นำมาทำอาหารได้ เช่น แกงหยวกกล้วย - ใบกล้วย ใช้ทำอาหารและขนมต่างๆ เช่น ห่อหมก ข้าวต้มมัด ฯลฯ หรือประดิษฐ์ทำกระทง บายศรี 	<div data-bbox="1499 250 1898 776" data-label="Image"> </div>

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
		<ul style="list-style-type: none"> - หัวปลี นำมากินเป็นเครื่องเคียงอาหารต่างๆ เช่น น้ำพริกกะปิ ผัดไทย หรือจะทำเป็นเมนู ยำหัวปลี - ก้านกล้วย สามารถนำไปมัดของโดยนำมาฝานเป็นเส้น ๆ หรือจะทำม้าก้านกล้วยเป็นของเล่นให้เด็ก ๆ - ผลกล้วย นำมารับประทานได้ มีกากใย มีวิตามินและแร่ธาตุต่างๆ ที่มีประโยชน์ ช่วยรักษาอาการท้องผูก ลดอาการเสียดท้อง ลดกรดในกระเพาะ เป็นต้น <p>7. ผู้นำกิจกรรมเชื่อมโยงไปยังกิจกรรมถัดไปว่า เมื่อเด็ก ๆ รู้ว่า ส่วนต่างๆของต้นกล้วยมีประโยชน์อย่างแล้ว วันนี้จึงชวนเด็ก ๆ มาทำของเล่นจากก้านกล้วยกัน</p>	
มาเล่นกันเถอะ	เพื่อให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้การสร้างของเล่นจากต้นกล้วย	<p>8. ผู้นำกิจกรรมพาเด็ก ๆ ทำของเล่นจากก้านกล้วย โดยเตรียมอุปกรณ์พร้อมสำหรับการทำของเล่นให้เด็กแต่ละคน และให้ทุกคนได้ลองทำของเล่น “ป็นก้านกล้วย” โดยผู้นำกิจกรรมพาทำทีละขั้นตอน</p> <p>(หรือเชิญปราชญ์ชุมชนมาร่วมสอนการทำป็นก้านกล้วย และสาธิตการทำม้าก้านกล้วย หรือของเล่นจากกล้วยอื่น ๆ)</p> <p><u>ป็นก้านกล้วย</u></p> <p>ทำด้ามป็น อีกมือหนึ่งจะใช้ฝ่ามือหรือกำรอบก้านกล้วยในลักษณะหลวม ๆ รูดไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว รอยปาดจะกระทบกับก้านกล้วย ทำให้เกิดเสียงดังคล้ายป็น</p> <p><u>ม้าก้านกล้วย</u> (หากผู้นำกิจกรรมสามารถพาเด็กทำ ก็อาจเพิ่มได้)</p> <p>นำก้านกล้วยมาตัดเป็นรูปคล้ายม้า ตอนโคนเป็นหัว ตอนปลายเป็นหาง ใช้สายจากก้านกล้วยหรือเชือกฟางมัดเพื่อคล้องบ่า</p>	เอกสารวิธีการทำม้าก้านกล้วย ป็นก้านกล้วย (สำหรับผู้นำกิจกรรม) ก้านกล้วย เชือกฟาง มีด

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
		<p>9. ผู้นำกิจกรรมให้เด็ก ๆ ได้โชว์ของเล่นจากกล้วยให้เพื่อน ๆ ดู และให้ทดลองเล่นของเล่น</p>	
<p>สรุปการเรียนรู้</p>	<p>เพื่อให้เด็ก ๆ ได้มีทักษะ การสรุปรวบยอด เชื่อมโยง สิ่งที่ได้เรียนรู้กับการนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิต</p>	<p>10. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ สรุปการเรียนรู้</p> <p>11 ผู้นำกิจกรรม ชวนคุย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมนี้เด็ก ๆ ชอบ หรือไม่ชอบ - กิจกรรมนี้มีประโยชน์มั๊ย มีประโยชน์อย่างไร <p>(ผู้นำกิจกรรมบันทึกคำตอบของเด็ก ๆ ลงในแบบบันทึกการเรียนรู้)</p>	<p>แบบบันทึกการเรียนรู้</p>

หลังจบกิจกรรม ผู้นำกิจกรรมอาจชวนเด็ก ๆ ทำขนมจากกล้วยมารับประทานร่วมกัน

สรุปการเรียนรู้

ต้นกล้วย เป็นพืชที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ตั้งแต่ราก ลำต้น ผล และใบ อีกทั้งยังเพาะปลูกง่าย ขึ้นได้ในทุกพื้นที่ ดังนั้นหากชุมชนของเรามีพืชที่สามารถนำมาประโยชน์ได้หลากหลาย อย่างต้นกล้วย ต้นมะพร้าว จะเป็นเรื่องที่ดีเพราะหากเกิดสถานการณ์วิกฤต เกิดภาวะขาดแคลนอาหารในพื้นที่อื่นๆ แต่ถ้าหากบ้านของเรา ชุมชนของเรามีพืชผลที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย มีความอุดมสมบูรณ์เราก็จะสามารถผ่านพ้นวิกฤตนี้ได้